

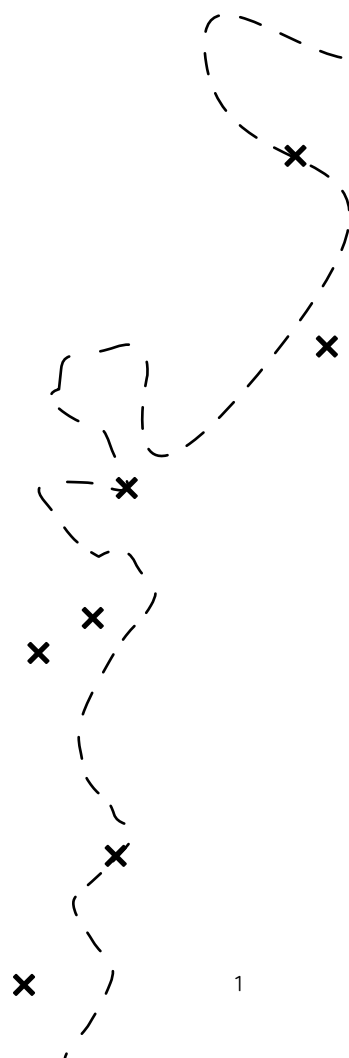
KLÁRA HÁJEK VELINSKÁ / JAN BORDOVSKÝ / JAN PACOVSKÝ / MARTIN ŠTRIMPFEL

VEĽKÝ SPRIEVODCA KARAVANISTU

OD VÝBERU VOZIDLA PO RADY NA CESTY

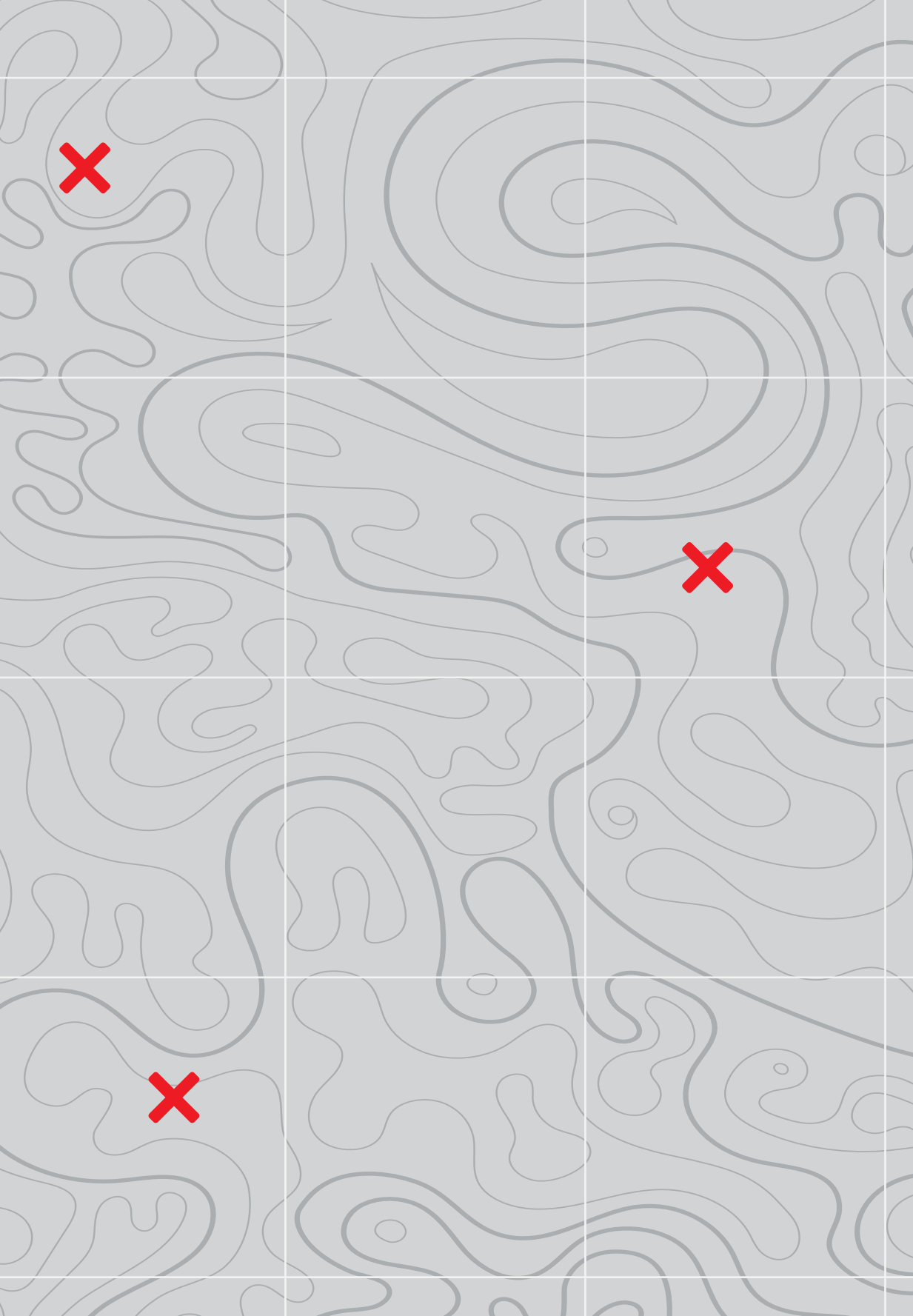

 GRADA®

Klára Hájek Velinská / Jan Bordovský / Jan Pacovský / Martin Štrimpfl

VELKÝ SPRIEVODCA KARAVANISTU

OD VÝBERU VOZIDLA PO RADY NA CESTY

 GRADA

UPOZORNENIE PRE ČITATEĽOV A UŽÍVATEĽOV TEJTO KNIHY

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováaná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.

Klára Hájek Velinská / Jan Bordovský / Jan Pacovský / Martin Štrimpfl

VELKÝ SPRIEVODCA KARAVANISTU

Vydala GRADA Slovakia s. r. o. pod značkou Grada
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 219. publikáciu

Z českého originálu *Velký průvodce karavanisty*, vydaného nakladateľstvom Grada Publishing, a.s., v roku 2022, do slovenčiny preložil Tomáš Holička.

Zodpovedný redaktor Marcel Melicher
Jazyková redakcia Ľubica Hroncová
Spracovanie obálky Rado Bielený
Grafická úprava a sadzba Rado Bielený
Fotografie z archívu autorov + Tommy Lisbin, Devon MacKay, Tyler Lillico, Daniel Schwarz, Ferdinand Stohr, Mitchell Orr, William Justen De Vasconcellos

Počet strán 192
Vydanie 1., 2023
Tlač FINIDR, s.r.o.

Copyright © Grada Publishing, a.s., 2022
Slovak edition © GRADA Slovakia s. r. o., 2023
Translation © Tomáš Holička, 2023
Cover design © Grada Publishing, a.s., 2022

Názvy produktov, firiem a pod. použité v knihe môžu byť ochrannými známkami alebo registrovanými ochrannými známkami príslušných vlastníkov.

ISBN 978-80-8090-678-8

OBSAH

	PREDSLOV	13
1	POĎĽA ČOHO VYBERAŤ KARAVAN ALEBO OBYTNÉ AUTO	15
	1.1 Ako má prebiehať vaša ideálna dovolenka?	16
	1.2 Kto bude najčastejšie jazdiť?	17
	1.3 Kedy a kam chcete najčastejšie jazdiť?	17
	1.4 Čo všetko so sebou chcete voziť?	19
	1.5 Využité požičovňu	20
	1.6 Návšteva veľtrhu nie je len o výbere auta	21
	1.7 Konfekcia, alebo prestavba na mieru?	22
	1.8 Nákupom vozidla všetko ešte len začína...	22
	1.9 Čo ak si vyberiem zle?	23
2	KARAVAN, ALEBO OBYTNÝ AUTOMOBIL?	25
	2.1 Obytné autá	27
	2.1.1 Alkovňa	27
	2.1.2 Polointegrované obytné auto	28
	2.1.3 Integrované obytné auto	28
	2.1.4 Prestavba	29
	2.2 Obytné prívesy – karavany	29
	2.2.1 Tradičné obytné prívesy	29
	2.2.2 Dvojnápravové karavany	30
	2.2.3 Minikaravany a skladacie karavany	30
3	CESTA K VLASTNÉMU OBYTNÉMU AUTU	31
	3.1 Kedy kúpiť a kedy si požičať	31
	3.2 Prevádzkové náklady obytného auta	34
	3.3 Financovanie	39
	3.4 Poistenie	43
	3.4.1 Povinné zmluvné poistenie	44
	3.4.2 Havarijné poistenie	44
	3.4.3 Asistenčná služba	46
	3.4.4 Doplnkové pripoistenia	46
	3.4.5 Cestovné poistenie na dovolenku v obytnom aute	47

3.4.6	Poistenie zodpovednosti	47
3.4.7	Pozor na neštandardné cestovné poistenie	47
3.4.8	Poistenie na cesty obytným autom z požičovne	48
3.4.9	Pripoistiť si môžete aj storno poplatky	48
3.4.10	Kde sa poistiť a na čo si dať pri výbere pozor	48
3.5	Nový alebo jazdený karavan?	49
3.6	Ako vyberať predajcu	52
4	TECHNOLÓGIA KARAVANOV A OBYTNÝCH ÁUT	55
4.1	Typy podvozkov	55
4.2	Pripojenie karavanu k automobilu	58
4.3	Konštrukcia obytných nadstavieb	61
4.4	Voda	64
4.5	Kúrenie	67
4.5.1	Plynové kúrenie	67
4.5.2	Naftové kúrenie	69
4.5.3	Teplovzdušné kúrenie	71
4.5.4	Teplovodné kúrenie	72
4.6	Chladnička	72
4.7	Plyn v karavane	74
4.8	Elektrina	78
4.8.1	12V v karavane	78
4.8.2	230V v karavane	80
4.9	Zabezpečenie	82
4.10	Preprava nákladu	84
4.11	Markízy a zastrešenia	86
4.12	Komfortná výbava	87
5	ÚDRŽBA A ČISTENIE	91
5.1	Interiér	91
5.2	Okná, dvere	92
5.3	Voda	92
5.3.1	Pitná voda	93
5.3.2	Odpadová voda	93
5.4	Toaleta	93
5.5	Elektrina	94

5.6	Plyn	95
5.7	Chladnička	96
5.8	Kúrenie a ohrev vody	97
6	LEGISLATÍVA NA CESTÁCH	99
6.1	Vodičské preukazy	99
6.2	Rýchlosti a ďalšie dopravné predpisy	101
6.2.1	Pozor pri preprave bicyklov	102
6.2.2	Pár stručných zásad jazdenia	102
6.3	Hmotnosť a doložnosť	102
6.3.1	Ako na doložnosť	105
6.3.2	Čo robiť, ak je doložnosť stále nízka	106
6.3.3	Kde sa nechať zväziť	106
6.4	Mýto, známky a ďalšie poplatky na cestách	107
6.4.1	Krajiny s mýtom, bez mýta a so známkami	107
6.4.2	Prehľad krajín	109
6.4.3	Oblíbené krajiny	113
6.4.4	Ekologické známky	118
7	NEŽ VYRAZÍTE – ČO SI VZIAŤ SO SEBOU A ČO SKONTROLOVAŤ	121
7.1	Čo si určite vziať so sebou	121
7.2	Pred cestou	125
7.3	Pred odchodom z miesta	127
8	POČAS JAZDY	129
9	PO NÁVRATE Z CESTY	133
10	ZAZIMOVANIE A SPREVÁDZKOVANIE	135
10.1	Zazimovanie	
10.1.1	Dôkladné upratovanie	135
10.1.2	Nadstavba a podvozok	135
10.1.3	Voda, toaleta	137
10.1.4	Elektrina	138
10.1.5	Plyn	139
10.2	Príprava na sezónu	139
10.2.1	Nadstavba a podvozok	139

10.2.2	Elektrina	140
10.2.3	Plyn	141
10.2.4	Voda, toaleta	142
10.2.5	Jarné upratovanie	143
11	MOŽNOSTI PRESPANIA NA CESTÁCH	145
11.1	Kempovanie a prenocovanie	148
11.2	Prenocovanie	149
11.3	Kempovanie	151
11.3.1	Život v kempе	151
11.3.2	Ako sa orientovať v cenníku kempu	153
11.4	Kempovanie mimo kempingov	153
11.5	Stellplatze alebo karavanové státiа	155
11.5.1	Karavanové státiа v Česku	155
11.5.2	Karavanové státiа v zahraničí	156
11.5.3	Kde hľadať informácie o karavanových státiаch	158
11.6	Objavovanie vidieka a života miestnych	158
12	SERVIS NA CESTÁCH	161
12.1	Ako na servis	162
12.2	Vypúšťanie sivej vody	162
12.3	Dopĺňanie pitnej vody	163
12.4	Postup vyprázdenia odpadovej nádoby WC	164
12.5	Výmena plynových fliaš	165
13	BEŽNÉ PORUCHY A AKO NA NE	167
13.1	Obytná nadstavba, karoséria a okná	168
13.2	Elektrina – 12 V	168
13.3	Elektrina – 230 V	168
13.4	Preborená sprchová vanička, prasknuté umývadlo	169
13.5	Vytekание, pretekание vody pod umývadlom, sprchou	169
13.6	Nie je možné vypustiť odpadovú vodu	170
13.7	Presakujúci vodovodný kohútik	170
13.8	Vodovodný kohútik nespína čerpadlo	170
13.9	Prasknutá hadica rozvodu pitnej vody	170
13.10	Prasknuté rúrky odpadovej vody, uvoľnená odpadová nádrž a podobne	171

13.11	Poškodenie nábytku	171
13.12	Prasknutá lamela postele	171
13.13	Závada výsuvného schodíka	172
13.14	Chladnička - plyn	172
14	KARAVANING AKO PROSTRIEDOK POZNÁVANIA A REALIZÁCIE RÔZNYCH KONÍČKOV	173
14.1	Zábavné parky	173
14.1.1	Poľsko	173
14.1.2	Nemecko	173
14.1.3	Taliansko	174
14.1.4	Francúzsko	175
14.2	Do hôr	175
14.2.1	Zima	175
14.2.2	Leto	177
14.2.3	Tip	177
15	PRAKTICKÉ TIPY NA CESTY	179
15.1	Kempingové zľavové karty	179
15.1.1	ACSI karta	179
15.1.2	ADAC Campcard	180
15.1.3	Kempingová karta CKE	180
15.1.4	Kempingová karta CCI	181
15.1.5	Avtokampi	181
15.2	Aktivity mimo kempu	181
15.2.1	Rakúsko	182
15.2.2	Slovinsko	182
15.2.3	Zábavné parky	183
15.3	Aplikácie pre karavanistov	183
15.3.1	Vyhľadávanie kempov	183
15.3.2	Parkovanie a státie	183
15.3.3	Ostatné	184
16	O AUTOROCH	185

PREDSLOV

Kúzlu cestovania s obytným autom podlieha v Česku stále viac ľudí. Počet registrovaných obytných áut sa za posledných desať rokov strojnásobil – zo siedmich na viac ako dvadsaťdvatisíc – pričom počet obytných prívosov sa pohybuje viac-menej stabilne okolo tridsaťtisíc. Po našich cestách tak jazdí takmer päťdesiatpäťtisíc obytných vozidiel, ale aj množstvo bežných áut upravených na spanie a kempovanie. Celkovo sa teda tomuto koníčku venuje v Česku niekoľko stoviek tisíc ľudí. To je nezanedbateľná časť populácie. Na Slovensku je trend podobný.

Stretnúť na cestách obytné auto alebo súpravu s obytným prívosom nie je žiadna vzácnosť. Tieto vozidlá sa stali úplne bežnou súčasťou premávky. Čo na tomto spôsobe trávenia voľného času ľudí láka najviac? Nezávislosť, príchut' dobrodružstva a voľnosti, či snáď túžba spať vo svojom? Ťažko povedať. Väčšinou ide o kombináciu viacerých dôvodov. Karavanning navyše nie je žiaden módný výstrelok. Prvé obytné autá sa objavili ešte v ére konských záprahov a prvý klub karavangu je tu s nami už viac ako sto rokov (bol založený v roku 1907 v Londýne). Po rozšírení spaľovacích motorov sa tak prirodzene objavujú aj obytné prívosy, a dokonca aj prvé obytné autá. Mnoho výrobcov automobilov tiež ponúka rôzne spacie úpravy bežných

áut. Záujem o cestovanie s karavanom sa naplno rozbieha v Spojených štátoch po skončení prvej svetovej vojny. Česko-ro sa objavujú aj prvé kempy, ale, žiaľ, aj prvé zákazy. V predvečer druhej svetovej vojny sa záujem o kempovanie prebúda naplno aj v Európe, najmä vďaka zavedeniu platenej dovolenky vo Francúzsku a vzniku prvých ľudových automobilov. Sľubný vývoj preruší druhá svetová vojna, rozvoj karavangu je tak na našom kontinente utlmený a začne sa opäť rozvíjať až v päťdesiatych rokoch.

Československu sa ale najprv vyhýba. Vo východnej časti Európy sa v tejto dobe buduje socializmus. Prednosť dostáva masová kolektívna rekreácia. Zmena nastáva až v šesťdesiatych rokoch, keď spolu s rozvojom automobilizmu prepuká éra autoturistiky, a teda aj kempovanie. V národnom podniku Karosa Vysoké Mýto sa rodí ikonický prívos Karosa W4, prezývaný Dingo. Rozšírenia sa však nedeochká. Oblubu si získavajú domáce prívosy Astra z Beskydspor-tu Bohumín a množstvo nadšencov si v obmedzených podmienkach stavia svoje vlastné obytné prívosy. Vzniká tak aj pomerne unikátny model zvaný „ponorka“ – obytný prívos s nízkym profilom, spúšťacou podlahou a výsuvnou strechou, ktorý bol vhodný na ťahanie aj vtedajšími slabšími automobilmi značky Škoda. Šťastnejší a šikovnejší si neskôr

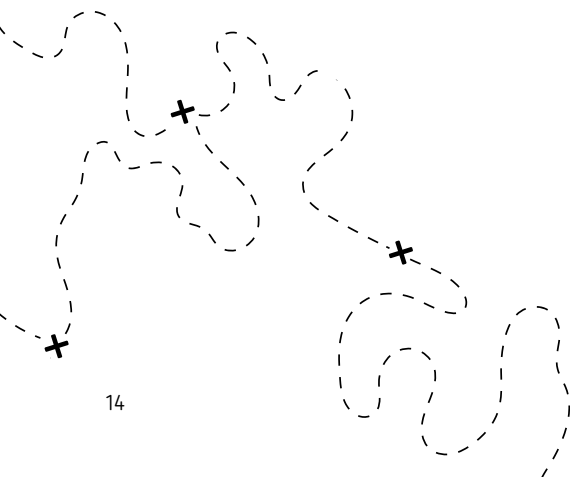
prestavujú na obytné vozidlá vyradené Avie Furgon. To všetko aj napriek neustálemu nedostatku rôznych súčiastok a materiálov. V susednom Poľsku sa vyrába ikonický prívies N-126. Skrátka, aj v týchto neľahkých dobách plných nedostatku sa karavanning derie na svetlo a nachádza u nás mnoho priaznivcov.

Po zamatovej revolúcii sa na náš trh dostávajú staršie obytné vozidlá a príviesy zo Západu a začína skutočne masový rozvoj karavanningu. Súvisí to aj s otvorením hraníc. V deväťdesiatych rokoch tak spolu so zástupmi bežných turistov vyráža do cudziny aj nemálo českých karavanistov.

V posledných dvoch rokoch sme svedkami ďalšej vlny zvýšeného záujmu o karavanning. Obmedzenia počas pandémie covidu viedli k hľadaniu iných spôsobov rekreácie, najmä takých, ktoré ponúkajú určitú voľnosť pri plánovaní

dovoleniek. Týmto potrebám plne vyhovuje práve karavan. Navyše sa objavuje trend dopriať si namiesto jednej hneď niekoľko dovolení počas roka, hoci už nie takých dlhých ako predtým. Ľudia dnes preferujú kratšie, spontánne plánované pobyty, často len cez víkend či predĺžený víkend. A karavan uspokojivo rieši problém s ubytovaním. Túto nezávislosť oceňuje stále viac ľudí.

Aj my, autori, sme prepadli kúzlu karavanningu. Hoci každý z nás je z iného odboru, jedno máme spoločné: lásku k cestovaniu, prírode, zážitkom a aktívnemu spôsobu trávenia voľného času. Karavanning už nepovažujeme ani tak za hobby ako skôr za životný štýl, ktorý sa zapísal do každého zákutia našich životov. Sme preto radi, že sa s vami môžeme podeliť o naše skúsenosti a umožniť vám pohľad do nášho sveta. Pridáte sa k nám?

PODĽA ČOHO VYBERAŤ KARAVAN ALEBO OBYTNÉ AUTO

Oblúbenosť cestovania v obytných autách a karavanoch z roka na rok rastie. Tento spôsob trávenia dovolenky si získava nových fanúšikov najmä svojou nezávislosťou a voľnosťou. Nepáči sa vám niekde kemp, pláž alebo okolie? Nie je nič jednoduchšie, ako zdvihnúť kotvy a presunúť sa o pár kilometrov ďalej. Nepraje vám predpoveď počasia? Tak namiesto na západ vyrazte na východ. To sú prednosti, ktoré žiadny apartmán alebo hotelová izba ponúknuť nedokáže. A pritom ne jeden karavan alebo obytný automobil smelo schová svojím pohodlím tradičné spôsoby ubytovania do vrečka. Ako si ale takýto domov na cesty vybrať, aby plnil naše očakávania a robil nám radosť?

Ľudia majú často tendenciu začať štúdiom katalógov jednotlivých výrobcov. Je to pochopiteľné. Štylizované fotografie majú za cieľ ukázať jediné – pohodu a pokoj, jemne okorenené rozumnou dávkou adrenalínu. Tá štipka dochucovadla má za úlohu osloviť konkrétneho zákazníka. Ale ani táto snaha výrobcov rozhodovanie zákazníkom nijako zvlášť neuľahčí. Nikto vám totiž nedokáže poradiť s odpoveďou na také osobné otázky, ako sú: Aký spôsob cestovania vám vyhovuje? Ako a s kým chcete cestovať? Čo chcete po ceste zažiť? V ktorom ročnom období budete jazdiť najčastejšie? Ak si máte vybrať naozaj správne, tieto otázky sú kľúčové. Hneď ako na ne nájdete odpoveď, nebudete už musieť vyberať z desiatok modelov, ale váš výber sa obmedzí na jednotlivé vozidlá niekoľkých značiek. Poďme sa na to teda pozrieť prakticky.

TIP

KÝM SA VRHNETE NA HROMADY KATALÓGOV, ZASTAVTE SA NA CHVÍĽU A ZAMYSLETE SA NAD TÝM, AKÝ STE TYP CESTOVATEĽA. TO VÁM POMÔŽE SA LEPŠIE ZORIENTOVAŤ V NEPREBERNEJ PONUKE, KTORÁ NA TRHU PANUJE.

1.1 AKO MÁ PREBIEHAŤ VAŠA IDEÁLNA DOVOLENKA?

Radi zjédete do kempu a strávite tam týždeň alebo aj dva? Milujete dlhšie pobyty na jednom mieste a chcete si užívať výlety do okolia? Alebo je pre vás zaujímavejšie postupné spoznávanie a na jednom mieste nevydržíte dlhšie ako tri-štyri dni? Predstavujete si hľadanie opustených miest, kde budete mať možnosť prespávať „nadivoko“ a ideálne sami? Z vyššie uvedených otázok je zrejmé, že pre každý štýl cestovania sa hodí trochu iný typ vozidla. Nie že by to nešlo aj inak, no utrpí tým pohodlie posádky – buď pri jazde, parkovaní, alebo pri samotnom pobyte.

Ak ste vyznávačmi dlhších pobytov na jednom mieste a radi podnikáte výlety do okolia, potom bude vašim najlepším spoločníkom na cesty **obytný prívés**. Pri tomto type cestovania má jednu zásadnú výhodu – ak ste už na mieste, máte k dispozícii osobné vozidlo,

More alebo hory? Každému podľa jeho chuti.

ktorým môžete ľahko a pohodlne spoznávať bližšie aj vzdialenejšie lokality. Prívesy tiež ponúkajú veľkorysý obytný priestor, ktorý pohodlne ubytuje aj početnejšie posádky.

Nevýhodou prívosov je jednoznačne obmedzená cestovná rýchlosť, ťažšie manévrovanie a nutnosť vo väčšine prípadov využívať na pobyt kempy. V neposlednom rade je často potrebné rozšírenie vodičského oprávnenia a posúdenie, či váš súčasný osobný automobil obytný prívés utiahne. Ak nie, budete musieť vyriešiť aj túto otázku.

Na druhej strane sú vyznávači postupného poznávania, pre ktorých je cieľom cesta a ktorí málokedy na jednom mieste vydržia dlhšie ako tri-štyri dni. Prirátajme k tomu ešte predstavy o prespávaní „nadivoko“ (teda bez zázemia kempov alebo karavanových státí) a **kategória obytných dodávok alebo ešte menších campervanov** sa stáva jasným favoritom. Tieto autá sa často z pohľadu vodiča správajú ako bežné osobné vozidlá a vďaka tomu ponúkajú cestovateľom prostriedok na rýchlejšie presuny a možnosť dostať sa na miesta, kam s karavanom alebo veľkým obytným autom neprejdete.

Niekde medzi týmito extrémami sú bežné obytné autá. Tie ponúkajú výrazne väčší **obytný priestor** v porovnaní s obytnými dodávkami, no za cenu väčších vonkajších rozmerov, ktoré čiastočne obmedzujú obratnosť a rýchlosť vozidla. Podrobnejšie sa jednotlivým typom obytných áut a prívosov venujeme v samostatnej kapitole 3.

1.2 KTO BUDE NAJČASTEJŠIE JAZDIŤ?

Jednou z prvých otázok je pochopiteľne **počet osôb, ktorý sa má v obytnom vozidle alebo karavane vyspať**. Inak bude vyzerať auto, v ktorom plánujete jazdiť väčšinu času vo dvojici, a inak ak ste štvor- alebo päťčlenná rodina cestujúca viac-menej spoločne. Podľa odpovede na túto otázku sa budete rozhodovať medzi vozidlami, ktoré spĺňajú požadovaný minimálny počet lôžok. Nezabudnite tiež zvážiť, či vám stačia rozkladacie lôžka, alebo potrebujete pevné. Neustále rozkladanie a skladanie vás začne obťažovať, ak sa stane každodennou rutinou. Rozložené lôžka na druhej strane zaberajú miesto a nezriedka komplikujú použitie niektorej z častí vozidla (najčastejšie obytného priestoru). To nemusí vadiť starým rodičom, ktorí vezú raz ročne na pár dní na výlet svoje vnúčatá, ale pre rodinu s deťmi to nemusí byť ideálne.

Ďalším určujúcim faktorom je **vek a výška posádky**. Výška určuje potrebnú dĺžku postele a priestor nad ňou, a vek zase výšku lôžka. Obytné vozidlá a karavany sa stávajú veľkým trendom aj medzi seniormi, ktorí ocenia jednoduchší prístup na nižšie posadené lôžko. Pozdĺžne uložené lôžka sú na rozdiel od postelí umiestnených naprieč ľahšie prístupné. Avšak pozor, pozdĺžne postele nie sú vždy dlhšie ako priečne.

Výška posádky zohráva úlohu nielen pri výbere lôžok, ale aj výšky vozidla. To nebýva až taký problém pri karavanoch alebo obytných autách, ale napríklad pri obytných prestavbách býva najčastejšie vnútorná výška do 190 cm a to nemusí každému stačiť.

1.3 KEDY A KAM CHCETE NAJČASTEJŠIE JAZDIŤ?

Obytné vozidlá alebo karavany si obvykle vyberáme pre slobodu pohybu a maximálnu možnú mieru nezávislosti. Je teda potrebné pri ich výbere riešiť, kedy a kam plánujeme najčastejšie jazdiť? Jednoznačne áno!

Úplne zásadná je **úvaha o ročnom období**, v ktorom plánujete primárne podnikáť svoje cesty. Jar až jeseň nie je potrebné nijako zvlášť riešiť, ale ak ste vyznávači zimných radovánok, potom je vhodné do svojho výberu zahrnúť aj kritériá, ako sú kvalita izolácie obytnej nadstavby, typ kúrenia alebo napríklad zimný paket výbavy. Ten obvykle dopĺňa výbavu vozidla o vyhrievanie odpadovej nádrže, dodatočné výduchy kúrenia alebo, v prípade obytných dodávok, napríklad izolačný záves na zadné krídlové dvere. Pri celoročnom jazdení sa objavuje aj požiadavka na dvojité podlahu. Nezabudnite sa tiež zamerať na hľadanie odpovede na otázku, kde budete sušiť

mokrú oblečenie. Karavanisti na tento účel používajú kúpeľňu alebo garáž, do ktorej sú zavedené výdychy z kúrenia.

Keď už viete, kedy budete najčastejšie jazdiť, mali by ste si tiež ujasniť, **kam** budete jazdiť. Je vaším častým cieľom more? Alebo vlastná domovina? Či snáď milujete vysokohorskú turistiku a najradšej trávite čas v priesmykoch v nadmorských výškach cez 2000 metrov? Podľa toho treba vyberať motorizáciu. Na občasnú prejazdy hôr možno stačí nižší výkon (za rozumné minimum možno označiť 140k pri vozidlách Fiat a Citroën), ale ak ste v Alpách ako doma, určite stojí za zváženie silnejšia motorizácia.

Ďalším aspektom, ktorý ovplyvní váš výber vozidla, je rozhodnutie o tom, **kde plánujete najčastejšie prespávať**. Budete častejšie vyhľadávať miesta so

zázemím (kempy alebo karavanové státi), alebo predpokladáte skôr spanie nadivoko? Odpoveď na túto otázku vám dá ďalší čriepok do skladačky vysnívaného vozidla.

V prípade spania nadivoko budete rozhodne hľadať skôr nenápadné vozidlo. Vyhnite sa krikľavým – hoci pre niekoho atraktívnym – farbám a vyberajte podľa toho aj spôsob spania. Zložité rozkladanie lôžka, ktoré blokuje prístup do kabíny, nebude úplne najvhodnejšou voľbou.

Ak vašou primárnou voľbou nebudú kempy ani karavanové státi, určite sa začnete zaoberať aj príplatkovou výbavou, ktorá zvýši sebestačnosť vozidla. Na rad tak prídu úvahy o solárnych paneloch, lítiových batériách a podobne. Teda vymoženostiach, ktoré by boli možno aj v kempe, ale rozhodne nebudú prioritou.

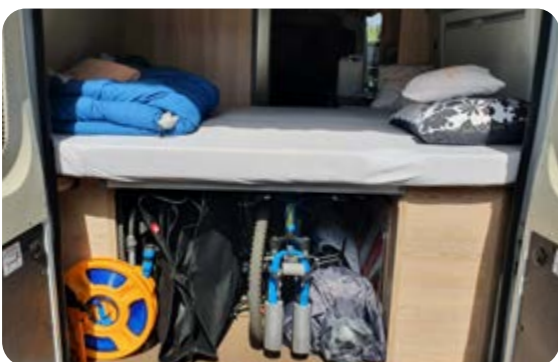

Milovníci hôr a vysokohorskej turistiky by možno mali zauvažovať o silnejšej motorizácii. Výjazdy do priesmykov tak budú pre nich oveľa pohodlnejšie.

1.4 ČO VŠETKO SO SEBOU CHCETE VOZIŤ?

Už viete, kedy a kam budete jazdiť a koľko osôb poveziete. Posledným rozhodujúcim kritériom je, čo všetko so sebou na cestách potrebujete. Iné potreby majú vášniví cyklisti s bicyklami, iné vyznávači vodných športov a úplne iné peší turisti. Každému napadne, že auto je treba voliť s ohľadom na prepravovaný náklad tak, aby poskytlo potrebný priestor. Skrátka aby sa nám náklad do vozidla fyzicky vošiel. Nemenej dôležitou vecou, na ktorú si treba tiež dať pozor, je tzv. doložnosť.

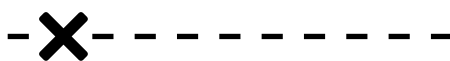
Zjednodušene povedané, **doložnosť** predstavuje hmotnosť nákladu, ktorý je možné vo vozidle prepravovať, aby nebola prekročená jeho najvyššia prípustná celková hmotnosť. Ukážme si

Vecí, ktoré so sebou budete chcieť na dovolenke voziť, bude množstvo. Ale pozor, do auta sa toho objemovo zmestí často o trochu viac, než legálne umožňuje jeho doložnosť.

to na príklade. Väčšina obytných vozidiel má celkovú hmotnosť 3 500 kg. Pohotovostná hmotnosť vozidla (čo znamená, opäť veľmi zjednodušene, auto pripravené na jazdu, ale bez nákladu) býva povedzme okolo 2 850 kg. Znamená to, že vo vozidle môžeme prepravovať až 650 kg nákladu. Do tohto limitu sa počíta hmotnosť prepravovaných osôb, čerstvej i odpadovej vody, plynových fliaš, kempingového nábytku, riadu, oblečenia, lôžkovín, športového vybavenia atď.

Na prvý pohľad vyzerá doložnosť okolo 650 kg ako úplne dostatočná. Ak s takýmto autom budete jazdiť vo dvojici, tento limit vás zrejme nebude obmedzovať. Lenže ak budete viezť viac osôb, prípadne si zaobstaráte do vozidla bohatú príplatkovú výbavu, „voľné“ kilogramy pôjdu rýchlo dole. Skrátka, doložnosť by mala byť jednou z dôležitých tém už pri výbere nového vozidla. Nezriedka totiž pri rozhodovaní o príplatkovej výbave treba zohľadniť nielen jej cenu, ale aj jej celkovú hmotnosť.

PRÍKLAD

Povedzme, že máme vybraný model obytnej dodávky, ktorá má v základe doložnosť celkom dobrých 700 kg. Chceme jazdiť občas v trojici, a tak potrebujeme prednú rozkladaciu posteľ spolu s rozkladacím stolom (+ 18 kg), chceme druhú nadstavbovú batériu, pretože plánujeme prespávať častej-